

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne foreslår, at lov om arbejdsmiljø ændres, således at § 33 får følgende ordlyd:

Den, der leverer et projekt til et teknisk hjælpemiddel, et produktionsanlæg eller et bygge- eller anlægsarbejde, skal sørge for, at der i projektet tages hensyn til sikkerhed og sundhed ved arbejdets udførelse og driften af det færdige byggeri eller anlæg m.v., herunder sørge for, at projektet indeholder de nødvendige angivelser til at sikre sikkerhed og sundhed ved arbejdets udførelse og driften af det færdige byggeri eller anlæg m.v. Det samme gælder den, der på lignende måde rådgiver om arbejdsmiljømæssige forhold.

Rådgivere og projekterende pålægges et ansvar, der svarer til det ansvar, der gælder for f.eks. leverandører i henhold til arbejdsmiljølovens § 30, stk. 1. Formålet er da også at ligestille disse to gruppers ansvar.

Herudover sker der en særlig præcisering af dette ansvarskrav. Det skal som minimum sikres, at projekter indeholder de nødvendige angivelser til at sikre sundhed og sikkerhed ved arbejdets udførelse og driften af det færdige byggeri eller anlæg m.v.

Hensigten med SF's forslag er ikke, at de projekterende skal beskrive forhold, som naturligt hører under den enkelte arbejdsgivers ansvarsområde. Hensigten er derimod, at vilkårene for den enkelte arbejdsgiver og de ansatte er klargjorte og koordinerede.

Lovændringen skal bl.a. sikre følgende:

1. Den projekterende skal med henblik på projektets gennemførelse, det færdige produkt og driften heraf med sine angivelser sikre sig, at reglerne i arbejdsmiljølovgivningen kan overholdes.
2. Er der ikke i arbejdsmiljølovgivningen fastsat bestemte krav til projektet, dets gennemførelse, det færdige produkt eller driften heraf, skal den projekterende med sine angivelser forebygge sikkerheds- og sundhedsfarer i forbindelse hermed.

Den nye formulering indebærer, at der vil være behov for nogle konsekvensrettelser i bekendtgørelse nr. 501 af 5. oktober 1978 om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø.

Historien har vist, at det både var en forudseende og rigtig hensigt, der blev nedfældet med vedtagelsen i

december 1975 af arbejdsmiljølovens § 33. Denne hensigt blev i oktober 1978 fulgt op af bekendtgørelse nr. 501.

Men historien er nu løbet fra de mere uforpligtende bestemmelser for projekterende og rådgivere. Den tekniske udvikling har sammen med stigende brugerkrav medført, at virksomheder og bygherrer i stadig stigende grad anvender professionelle projekterende og rådgivere til udvikling og realisering af tekniske hjælpemidler, produktionsanlæg og bygge- og anlægsarbejder. Både arbejdsgivere og ansatte er i dag meget afhængige af denne ekspertise. Denne udvikling kalder på en skærpet og mere præcis udformning af arbejdsmiljølovens § 33.

Ifølge de gældende bestemmelser skal de projekterende og rådgivende blot »tage hensyn til« sikkerhed og sundhed, mens leverandørerne skal »sørge for« en række forhold, jf. § 30, stk. 1, i arbejdsmiljøloven. Udviklingen gør det ikke hensigtsmæssigt at opretholde en sådan skelnen i prægnansen af det arbejdsmiljømæssige ansvar mellem henholdsvis projekterende/rådgivende og leverandører.

Samtidig har den hidtidige praksis vist, at de gældende formuleringer har store begrænsninger, der bør overvindes, hvis reglerne skal fungere hensigtsmæssigt. Den lidet prægnante formulering har bidraget til en retspraksis, hvor undladelse af beskrivelse af væsentlige arbejdsmiljøforhold i projekt materialet ikke har været strafbar. På trods af talrige eksempler på manglende arbejdsmiljøhensyn er kun enkelte rådgivere og projekterende blevet stillet til ansvar i henhold til arbejdsmiljøloven.

Inden for byggesektoren har det i praksis betydet, at det gode og sikre arbejdsmiljø ofte er landet mellem en lang række af aktører, uden at nogen har haft det afgørende ansvar, fordi ingen i dag er juridisk ansvarlig for en helhedsvurdering af en byggeopgave. Ofte har det, at man undlader at beskrive en lang række kvalitetskrav til et projekt, haft en meget negativ betydning for arbejdsmiljøet. Det fortsat høje skadesniveau inden for branchen understreger dette.